

Asia: VN/25768/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnokseen liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Semel Oy:n lausunto hallituksen esitysluonnoksesta liikennepalvelulain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Lausunnolla olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että taksiliikenteessä käytettävillä ajoneuvoilla tulisi jatkossa olla mittauslaitedirektiivin vaatimukset täyttävä taksamittari eli käytännössä kassakone. Tämä on kannatettava linjaus, joka edistää kuluttajansuojaa, reilua kilpailua ja viranomaisten mahdollisuuksia valvoa yhteiskunnallisten velvoitteiden toteutumista.

Mittauslaitedirektiivi (MID) eli Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/32/EU yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä ja varmistaa, että mittauslaitteet ovat tarkkoja, luotettavia ja turvallisia käyttää. Direktiivi koskee mittauslaitteita, joita käytetään mm. kaupankäynnissä (esim. polttoaineen mittaus, sähkömittarit), kuluttajansuojassa, verotuksessa ja tullauksessa, ympäristönsuojelussa, julkisessa turvallisuudessa ja terveydessä. Direktiivin tavoitteena on suojella kuluttajia virheellisiltä mittauksilta, varmistaa reilu kilpailu ja estää markkinoiden vääristymät.

Kuluttajansuojan varmistaminen sekä luotettavan ja vertailukelpoisen tiedon saaminen taksialta edellyttävät, että käytössä ovat sinetöidyt mittauslaitteet, jotka täyttävät mittauslaitedirektiivin vaatimukset. Käytännössä taksamittari toimii kassapäätteenä, jossa on tuhoutumaton muisti (Fiscal Memory). Se kokoaa yhteen kaikki yrittäjän rahavirrat eri lähteistä ja tallentaa ne luotettavasti. Tiedot ovat yrittäjän käytössä autoilijaportalissa, jota yrittäjä voi hyödyntää taloushallinnossa – esimerkiksi kirjanpidossa ja palkanmaksussa. Taksamittarin tuhoutumaton muisti mahdollistaa myös viranomaisten tehokkaan valvonnan. Lisäksi se luo tasapuoliset ja läpinäkyvät toimintaedellytykset kaikille alan toimijoille – myös alustataloudessa toimijoille.

Taksamittarin edellyttäminen ajoneuvoissa luo perustan uusien liiketoimintamallien kehittämiselle tavalla, joka varmistaa reilun ja tasapuolisen sääntelyn kaikille alan toimijoille. Samalla se tukee liikkumispalvelujen luotettavuutta niin kuluttajan, työntekijän ja työnantajan kuin koko yhteiskunnankin näkökulmasta.

Taksamittari on yhteensopiva erilaisiin käytössä oleviin sovelluksiin. Muissa Pohjoismaissa on toteutettu alustataloustoimijoiden kanssa integraatioita, joissa sovelluksen hinta siirtyy taksamittarille, jolloin yrityksen taksamittari/kassakone on aina ajan tasalla. Tämä toimintamalli on todettu hyväksi ja vahvistavan alustataloustoimijoiden toiminnan läpinäkyvyyttä.

Väitteet siitä, että taksamittarin hinta estäisi alalle tulon, eivät perustu tosiasioihin. Hyväksytyn mittarin voi hankkia jopa alle sadan euron kuukausivuokralla, ja tarjolla on myös lyhytaikaisia vuokrausmalleja. Tämä mahdollistaa myös kausiluonteisen yrittäjyyden ilman suuria investointeja.

Kaikissa muissa Pohjoismaissa taksamittari on pakollinen. Esimerkiksi Ruotsissa mittarit on liitetty raportointikeskukseen, jota viranomaiset voivat hyödyntää harmaan talouden torjunnassa. Tanskassa ja Norjassa kerätään lisäksi GPS-pohjaiset tiedot jokaisesta matkasta, mikä lisää kuluttajaturvaa

Suomessa voimassa olevan lainsäädännön mukaan sekä välityspalvelun tarjoajan että henkilöliikennettä harjoittava luvanhaltija veloitetaan keräämään kuljetuksista yksityiskohtaiset tiedot. Nykyinen tiedonkeruu on kuitenkin hajanaista ja kuormittaa viranomaisia. Valvontaa suorittavat viranomaiset (Traficom, Verohallinto) joutuvat selvittämään eri lähteistä yrittäjien suoritteita ja vertaamaan ja vaihtamaan tietoja keskenään. Ehdotamme, että myös Suomessa siirrytään viranomaishyväksytyyn, sertifioituun ja valvottuun raportointikeskukseen. Tällainen keskus mahdollistaisi määrämuotoisen, kattavan ja ajantasaisen tiedonkeruun kaikilta toimijoilta – myös alustataloudesta.

Teknistä estettä tällaisille joko markkinaehtoisesti toimiville tai viranomaisvetoiselle raportointikeskukselle ei ole olemassa. Taksien eri viranomaisille toimittamien tietovirtojen yhtenäistämisestä ja sisällöstä on olemassa määrämuotoinen data-/tietomalli, jonka perusteella raportointikeskus olisi teknisesti toteutettavissa kaikkien toimijoiden osalta.

Luottamus hyvä - kontrolli parempi, ainakin muissa Pohjoismaissa on tultu tähän lopputulemaan.

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Huomionne taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Kääriäinen Ari
Semel Oy - Ari Kääriäinen